

Met kennismonitor snijdt het mes aan twee kanten

Stages zijn in principe bedoeld om studenten praktische kennis en vaardigheden aan te leren. Maar stagebieders kunnen er ook heel wat mee opsteken. In het project Wisselwerk ontwikkelden het Groenhorst College en Hogeschool Larenstein een methode waarbij beide partijen leren. De kennismonitor biedt ondernemers inzicht in de kennisvragen van bedrijf en sector en geeft studenten een concrete stageopdracht.

“**N**aarmate kennis minder exclusief is, komt die eerder beschikbaar voor het onderwijs”, betoogt Jos Biesheuvel in een vol klaslokaal van de mbo-vestiging Barneveld van het Groenhorst College. De spreker is directeur van het bedrijf Nehem KMC dat door het Groenhorst College en Hogeschool Larenstein werd ingeschakeld bij de ontwikkeling van de Wisselwerk-methode. Nehem KMC is expert in kennismanagement en daar draait het om in het project dat de beide onderwijsinstellingen gezamenlijk uitvoerden in het

kader van de regeling Versterking en Innovatie Agrarisch Onderwijs. Biesheuvel legt de aanwezigen – project-medewerkers, collega’s van beide onderwijsinstellingen en belangstellenden van andere groene scholen – uit wat het belang van kennis is. “We willen naar lerende organisaties die problemen kunnen oplossen en hun kansen benutten.” En juist die exclusieve kennis speelt daarbij een belangrijke rol. Bij bedrijven én in het onderwijs. Voor het opsporen van die kennis ontwikkelde Nehem KMC de zogenaamde kennismonitor die in het project Wisselwerking van de beide scholen een cruciale rol speelt.

Meerdere doelen

De Kennismonitor bestaat uit een aantal matrixen waarmee de kennisbehoefte van een bedrijf in een bepaalde sector vlot in beeld gebracht kan worden. Het is de bedoeling dat de monitor wordt ingevuld door een student aan de hand van een interview met de ondernemer. Hoe dat verloopt wordt duidelijk tijdens een presentatie later op de middag die Larenstein-studentes Elke en Annelieke verzorgen. Elke, in de rol van de student bevraagt ‘ondernemer’ Annelieke op een aantal thema’s die betrekking hebben op het paardenhouderijbedrijf. Allerlei aspecten van marketing, personeel en gezondheidszorg komen daarbij aan de orde. “Slechts een deel van de 13 thema’s die voor de paardenhouderij zijn uitgewerkt in deze monitor,” aldus Groenhorst-docente Mariska van der Bruggen, “want het is slechts de bedoeling dat u een indruk krijgt.” De antwoorden scoort Elke in de matrixen voor de paardenhouderijsector die vorig jaar door twee andere Larenstein-studentes werden ontwikkeld en getetst. Op grond van de antwoorden trekt Elke een aantal conclusies. “U zou meer willen weten over personeelsmanagement en over marketing”, vat ze samen. De aldus verzamelde informatie over de bedrijven dient meerdere doelen, legt Rob Merkelijn uit die teamleider Veehouderij is van het Groenhorstcollege Barneveld en ook projectleider

FOTO: PIETER BOETZKES

van Wisselwerk. Voor de student, zijn stagebieder en de begeleidende docent biedt dit ingevulde overzicht op de eerste plaats een handvat voor het formuleren van een concrete stageopdracht. Een opdracht die dan relevant is voor het bedrijf en die bovendien eindtermen uit het curriculum afdekt. Projectmedewerker Cor Duim laat zien hoe dat in zijn werk gaat en welke rol ict daarbij speelt. De studenten zetten aan de hand van een stappenplan de informatie uit de ingevulde kennismonitor om naar veranderingpunten die in de stage kunnen worden aangepakt. Bij die activiteit wordt de student op afstand begeleid door de docent en de praktijkopleider. Het resultaat van dat proces moet dan een door de stagecoördinator en praktijkopleider goedgekeurde opdracht zijn waarmee de student in zijn stage vervolgens aan de slag kan gaan. “We doen dat met een content management tool met een uitstekend workflow instrumentarium”, aldus Duim die vervolgens in simpel Nederlands uitlegt dat de begeleiding op afstand plaatsvindt via de computer. Op het beeldscherm worden de verschillende documenten bij iedere stap beschikbaar gesteld en moeten projectcoördinator, praktijkopleider en student volgens een vastgestelde procedure reageren. Groenhorst en Larenstein gebruikten daarvoor in de projectfase het programma Mentac van Nehem KMC en testten het ook uit met Blackboard. “Beide hebben zo hun voor- en

nadelen. Bovendien kan het ook met andere programma’s”, aldus Duim.

Stapje verder

“Daarmee krijgen we een win-win situatie”, aldus projectleider Merkeleijn. “De stage die de student vervolgens gaat doen heeft immers nut voor hemzelf en voor het bedrijf.” Bovendien blijken school en sector met het materiaal nog een stapje verder te kunnen. Larenstein-studentes Elke en Annelieke bewezen dat met een opdracht die ze voor hun opleiding uitvoerende met de kennismonitor. Ze reisden kris kras door Nederland om 30 paardenhouderijbedrijven te bezoeken waar ze de kennismonitor steekproefgewijs afnamen. Deze informatie brachten ze samen in een aggregatierapport waaruit een aantal interessante aanbevelingen kwamen. Thema’s waarover ondernemers in de paardenhouderijsector meer willen weten, zijn volgens de studentes o.a. regelgeving, milieusystemen, marketing en communicatie en bedrijfsvoering.

Larenstein-studente Arlette Franzen onderzocht wat het onderwijs er verder mee kon. Ze vergeleek in het kader van haar afstudeeronderzoek de kennismonitorgegevens met het curriculum van de paardenhouderijopleidingen van Larenstein en van het Groenhorst College. Ze keek daarbij in eerste instantie naar het aspect dieren-

▲ Larenstein-studentes Elke en Annelieke demonstreren hoe de Kennismonitor voor een paardenhouderijbedrijf via een gericht interview wordt opgesteld

welzijn dat centraal stond in dit VIA-project. Ze concludeerde dat daar niet zoveel over te melden viel aangezien de ondervraagde ondernemers aangeven dat ze daarover geen kennisbehoefte hadden. Aspecten die volgens haar in het onderwijs zeker extra aandacht verdienen zijn de begeleiding van de leerlingen, hun motivatie en sociale vaardigheden, de reflectie op de stage en kennis op financieel gebied. ∞

Pieter Boetzkes

In het kader van het VIA-project Wisselwerking ontwikkelden het Groenhorst College en Hogeschool Larenstein naast de kennismonitoren mbo en hbo voor de paardenhouderijsector ook kennismonitoren voor de Veehouderij en Dierenparken. Deze monitoren, de erbijbehorende handleidingen, het aggregatierapport Paardenhouderij en de handleiding Mentac zijn voor andere groene scholen kosteloos beschikbaar. U vindt deze producten op Livelink (Groen Kennisnet) in het domein Leren bij Landelijke Projecten.